

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3
NK-II.4131.83.2016.AR

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446),

stwierdzam nieważność

§ 4 ust. 3 pkt 3, § 4 ust. 3 pkt 5 oraz § 14 załącznika Nr 1 do uchwały Nr XIII/93/16 Rady Gminy Narewka z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

UZASADNIENIE

W dniu 25 kwietnia 2016 r. Rada Gminy Narewka podjęła uchwałę Nr XIII/93/16 w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, która 28 kwietnia 2016 r. wpłynęła do tut. organu nadzoru.

Analiza jej zapisów wykazała, iż podjęta została z naruszeniem prawa, tj. art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn zm.), art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) jak również art. 186 pkt 3 lit. a tiret 1 i 2 oraz lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575), w związku z czym w dniu 17 maja 2016 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności części jej zapisów.

Uregulowaniami **§ 4 ust. 3 pkt 3** załącznika Nr 1 do kwestionowanej uchwały, organ stanowiący gminy Narewka określił, iż do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy *prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi*.

Zapis powyższy jest niezgodny z postanowieniami art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który stanowi, iż do *zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy (...) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.*

Również zapis **§ 4 ust. 3 pkt 5** załącznika Nr 1 do przedmiotowej uchwały jest niezgodny obowiązującym w tym zakresie prawem, tj. z art. 18 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania wszystkim cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a.*

Treść uregulowania statutowego sugeruje, iż do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania **wszystkim** cudzoziemcom. **Nie dodano jednak słów „o których mowa w art. 5a.”**, który to zwrot precyzuje zakres podmiotowy i przedmiotowy niniejszej regulacji, tj. określa, iż *prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.*

Dodatkowo, Rada Gminy Narewka, umieszczając w treści załącznika Nr 1 do uchwały **§ 14 ust. 2** w brzmieniu: „Nadzór merytoryczny nad zadaniami z zakresu pomocy społecznej sprawuje Wojewoda Podlaski” przekroczyła swoje kompetencje uchwałodawcze, zawężając tym samym zakres nadzoru wojewody.

Jak stanowi art. 22 pkt 8 cyt. ustawy o pomocy społecznej, *do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.*

Do zadań wojewody należy również kontrola nad realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, pieczy zastępczej, usamodzielnień pełnoletnich wychowanków i adopcji wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne

wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jak również nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami (art. 186 pkt 3 lit. a tiret 1 i 2 oraz lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i województwa.

Zawężenie zatem mocą kwestionowanej uchwały zakresu nadzoru wojewody nad zadaniami realizowanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce stanowi istotne naruszenie prawa, ponieważ nadzór ten, dotyczy nie tylko zadań z zakresu wąsko ujętej pomocy społecznej, lecz wynika dodatkowo z wyżej wymienionych regulacji ustawowych.

Jednocześnie Rada Gminy Narewka w **§ 14 ust. 1** załącznika do przedmiotowej uchwały postanowiła o przekazaniu uprawnienia do sprawowania nadzoru nad bieżącą działalnością Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz Wójta Gminy Narewka, do czego nie jest w żaden sposób przez ustawodawcę uprawniona.

W tym miejscu pragnę zwrócić uwagę na pogląd, ugruntowany w doktrynie jak również w orzecznictwie sądowo-administracyjnym, iż wykładnia norm o charakterze kompetencyjnym powinna być interpretowana w sposób ścisły i literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 r., K25/99, OTK 2000/5/141).

Istotność wskazanych wyżej naruszeń prawa powoduje, iż stwierdzenie nieważności zapisów stanowiących treść załącznika Nr 1 do uchwały Nr XIII/93/16 Rady Gminy Narewka z dnia 25 kwietnia 2016 r. we wskazanym wyżej zakresie jest zasadne.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:

Rada Gminy Narewka